

ČESKÁ **ČNB** NÁRODNÍ BANKA

VĚSTNÍK

Částka 24

Ročník 1999

Vydáno dne 30. prosince 1999

O b s a h :

ČÁST NORMATIVNÍ

5. Opatření České národní banky č. 5 ze dne 27. prosince 1999 o zásadách krytí ztrát ze znehodnocení cenných papírů a majetkových podílů opravnými položkami

ZRUŠENO : VĚSTNÍK ČA. 16/2000, opatr. č. 9

Třídící znak							
1	0	5	9	9	5	1	0

OPATŘENÍ
ČESKÉ NÁRODNÍ BANKY
Č. 5 ZE DNE 27. PROSINCE 1999,

**O ZÁSADÁCH KRYTÍ ZTRÁT ZE ZNEHODNOCENÍ
CENNÝCH PAPÍRŮ A MAJETKOVÝCH PODÍLŮ
OPRAVNÝMI POLOŽKAMI**

ZRUŠ.: VĚSTNÍK ČNB. 16/2000, opatř. d. 9

Česká národní banka podle § 15 zákona č. 21/1992 Sb., o bankách, stanoví:

§ 1

Předmět úpravy

(1) Toto opatření se vydává za účelem adekvátní tvorby opravných položek ke krytí ztrát ze znehodnocení cenných papírů a majetkových podílů, které nabývá banka a pobočka zahraniční banky působící na území České republiky (dále jen "banka") na vlastní účet.

(2) Banka člení cenné papíry a majetkové podíly a vytváří opravné položky ke krytí ztrát spojených s těmito cennými papíry a majetkovými podíly v souladu se zásadami tohoto opatření.

§ 2

Vymezení cenných papírů a majetkových podílů

Pro účely tohoto opatření se cennými papíry a majetkovými podíly rozumí:

- a) státní bezkupónové dluhopisy,
- b) krátkodobé dluhopisy centrálních bank a jiné krátkodobé dluhopisy,
- c) hypotéční zástavní listy,
- d) ostatní dluhopisy s výjimkou dluhopisů uvedených pod písmeny a) až c),
- e) podílové listy otevřených podílových fondů,
- f) podílové listy uzavřených podílových fondů,
- g) akcie,
- h) ostatní majetkové podíly v obchodních společnostech (dále jen "majetkové podíly") s výjimkou majetkových cenných papírů uvedených pod písmeny e) až g).

Dluhopisem se pro účely tohoto opatření rozumí cenný papír podle písm. a) až d).

§ 3

Portfolia cenných papírů a majetkových podílů

(1) Banka člení cenné papíry a majetkové podíly do:

- a) obchodního portfolia,
- b) bankovního portfolia.

(2) Členění cenných papírů a majetkových podílů banka provádí v souladu s § 2 opatření ČNB č.3 ze dne 28.6.1999 o kapitálové přiměřenosti bank zahrnující úvěrové a tržní riziko.

(3) Banka rovněž zahrnuje do portfolií:

- a) cenné papíry půjčené bankou jiným subjektům,
- b) cenné papíry, které byly bankou převedeny na jiný subjekt v rámci repo operace¹.

(4) Banka nezahrnuje do portfolií:

- a) cenné papíry vypůjčené od jiných subjektů,
- b) cenné papíry, které jsou v majetku banky na základě reverzní repo operace.

§ 4

Tvorba opravných položek

(1) Pro účely tohoto opatření banka vykazuje cenné papíry a majetkové podíly zařazené do obchodního a bankovního portfolia v reálné hodnotě podle § 5.

(2) Banka tvoří k příslušnému cennému papíru nebo majetkovému podílu opravnou položku ve výši rozdílu mezi cenou pořízení a reálnou hodnotou tohoto cenného papíru nebo majetkového podílu, pokud je reálná hodnota nižší než cena pořízení. Pokud je reálná hodnota vyšší než cena pořízení, banka opravnou položku nevytváří.

(3) Banka účetně upravuje k cenným papírům a majetkovým podílům zařazeným do obchodního portfolia denně výši vytvořených opravných položek ke krytí ztrát, a to individuálně podle jednotlivých cenných papírů.

(4) Banka účetně vytváří opravné položky k cenným papírům a majetkovým podílům zařazeným do bankovního portfolia souhrnně za celé bankovní portfolio cenných papírů a majetkových podílů, t.j. po kompenzaci kladných a záporných rozdílů, ke dni sestavení roční účetní závěrky.

¹ Sdělení České národní banky k věcnému vymezení repo operací,
čj.: ČNB/1 420/1994

(5) K cenným papírům a majetkovým podílům zařazeným do bankovního portfolia se netvoří opravné položky v případě, kdy jsou tyto cenné papíry nebo majetkové podíly zajištěny pevnými termínovými operacemi nebo opcemi².

§ 5

Stanovení reálné hodnoty

(1) Pro účely tohoto opatření se reálná hodnota dluhopisů rovná hodnotě nižší z následujících možností:

- a) účetní hodnota³ nebo
- b) hodnota stanovená bankou podle systému předem odsouhlaseného Českou národní bankou,

pokud jistina i úroky cenných papírů podle tohoto odstavce jsou spláceny včas a v plné výši. Pokud nejsou spláceny včas a v plné výši, reálná hodnota se rovná nule.

(2) Pro účely tohoto opatření se reálná hodnota veřejně neobchodovatelných podílových listů otevřených podílových fondů rovná hodnotě čistého obchodního jmění fondu na jeden podílový list snížené o 10 %.

(3) Pro účely tohoto opatření se reálná hodnota veřejně neobchodovatelných podílových listů uzavřených podílových fondů rovná nule.

(4) Pro účely tohoto opatření banka stanoví reálnou hodnotu veřejně obchodovatelných akcií zahrnutých do obchodního portfolia a veřejně obchodovatelných podílových listů otevřených a uzavřených podílových fondů zahrnutých do obchodního portfolia podle následujících podmínek:

- a) reálná hodnota akcií a podílových listů podle tohoto odstavce,
 1. přijatých k obchodování na hlavním a vedlejším trhu Burzy cenných papírů Praha nebo na veřejném trhu v členských zemích OECD⁴ s výjimkou České republiky a současně
 2. zobchodovaných prostřednictvím automatizovaného obchodního systému na jednom z veřejných trhů za předcházejících 30 obchodních dnů v objemu alespoň dvojnásobně převyšujícím celkový objem těchto cenných papírů drženy bankou,se rovná ceně dosažené na tomto trhu ke dni, ke kterému je reálná hodnota stanovena;
- b) reálná hodnota akcií a podílových listů podle tohoto odstavce, které splňují pouze jednu ze dvou podmínek uvedených pod písmenem a), se rovná ceně dosažené na tomto trhu ke dni, ke kterému je reálná hodnota stanovena, snížené o 10 %;
- c) reálná hodnota akcií a podílových listů podle tohoto odstavce, které nespĺňují žádnou z podmínek uvedených pod písmenem a),
 1. zobchodovaných prostřednictvím automatizovaného obchodního systému na jednom z veřejných trhů za předcházejících 30 obchodních dnů v alespoň 2/3 obchodních dnů a současně

² Příloha č. 2 opatření ČNB č.3 ze dne 28.6.1999 o kapitálové přiměřenosti bank zahrnující úvěrové a tržní riziko

³ Účtová osnova a postupy účtování pro banky, čl. XIV odst.4

⁴ Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj

2. zobchodovaných prostřednictvím automatizovaného obchodního systému na tomto veřejném trhu za předcházejících 30 obchodních dnů v objemu alespoň převyšujícím celkový objem těchto cenných papírů držený bankou,
se rovná ceně dosažené na tomto veřejném trhu ke dni, ke kterému je reálná hodnota stanovena, snížené o 50 %;

d) reálná hodnota akcií a podílových listů podle tohoto odstavce, které nesplňují žádnou z podmínek uvedených pod písmeny a) až c) se rovná nule.

(5) Pro účely tohoto opatření se reálná hodnota veřejně obchodovatelných akcií zahrnutých do bankovního portfolia a reálná hodnota veřejně obchodovatelných podílových listů otevřených a uzavřených podílových fondů zahrnutých do bankovního portfolia rovná ceně dosažené na veřejném trhu ke dni, ke kterému je reálná hodnota stanovena.

(6) Pro účely tohoto opatření se reálná hodnota veřejně neobchodovatelných akcií a majetkových podílů v obchodních společnostech rovná:

- a) ceně pořízení této akcie nebo tohoto podílu, pokud ukazatel poměru vlastního jmění společnosti na akcii či podíl k 31. 12. kalendářního roku je vyšší než cena pořízení této akcie či podílu,
- b) ukazateli poměru vlastního jmění společnosti na akcii či podíl, pokud ukazatel poměru vlastního jmění společnosti na akcii či podíl k 31. 12. kalendářního roku je nižší než cena pořízení této akcie či podílu; tržní ocenění, která dosáhlo záporných hodnot, se vykazuje v nulové hodnotě,
- c) nule, pokud je společnost v likvidaci či konkursním řízení.

Vlastním jměním se pro účely tohoto opatření rozumí základní jmění, kapitálové fondy, fondy tvořené ze zisku, hospodářský výsledek minulých let a hospodářský výsledek běžného účetního období.

§ 6

Hlášení

(1) Hlášení o cenných papírech a majetkových podílech v držení banky včetně příloh (dále jen "hlášení") se sestavuje podle vzoru. Závazný vzor hlášení stanoví opatřením Česká národní banka⁵.

(2) Banka podává hlášení České národní bance měsíčně. Česká národní banka je oprávněna v odůvodněných případech požadovat častější předkládání hlášení.

(3) Hlášení musí být podepsána dvěma osobami, oprávněnými tato hlášení jménem banky podepisovat. Banka zajistí kontrolu úplnosti a správnosti údajů obsažených v hlášeních.

(4) Banka požádá auditora určeného podle zvláštního předpisu⁶, aby ověřil a vypracoval zprávu o tom, zda jsou údaje v hlášení za uplynulý kalendářní rok k 31. 12. úplné a správné a zda systém pro vypracování hlášení je vybudován tak, aby věrně odrážel skutečnosti o cenných papírech a majetkových podílech v držení banky.

⁵ § 41 odst. 2 zákona č. 6/1993 Sb., o České národní bance

⁶ § 22 zákona č. 21/1992 Sb., o bankách

(5) Banka předloží České národní bance zprávu podle odstavce 4 za uplynulý kalendářní rok nejpozději do 30. 4. následujícího roku.

(6) Systém pro sledování a oceňování cenných papírů a majetkových podílů v držení banky a jeho změny musí být ověřeny auditorem, který zpracovává o tomto ověření zprávu.

§ 7

Přechodná a závěrečná ustanovení

Banka upraví vnitřní předpis, kterým stanoví v bance zásady sledování a oceňování cenných papírů a majetkových podílů v držení banky a tvorby opravných položek k těmto cenným papírům a majetkovým podílům. Upravený vnitřní předpis včetně písemné strategie pro investování do cenných papírů a majetkových podílů a systému pro stanovení hodnoty dluhopisů schválených statutárním orgánem předloží banka České národní bance do dvou měsíců ode dne účinnosti tohoto opatření. Banka rovněž předkládá České národní bance veškeré změny vnitřního předpisu, investiční strategie a systému pro stanovení hodnoty dluhopisů neodkladně po jejich přijetí.

§ 8

Zrušovací ustanovení

↓ Zrušuje se opatření České národní banky č. 3 ze dne 9. června 1997, o zásadách vytváření portfolií cenných papírů a majetkových podílů bankami a krytí rizika znehodnocení cenných papírů a majetkových podílů opravnými položkami.

§ 9

Účinnost

Toto opatření nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2000.

Guvernér
doc. Ing. Tošovský, v.r.

Sekce politiky bankovního dohledu
Odpovědný zaměstnanec:
Ing. Kozelková, tel. 2441 2126